

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

10 septembrie 2015*

„Trimitere preliminară — Mediu și protecția sănătății umane — Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 (Regulamentul REACH) — Articolul 7 alineatul (2) și articolul 33 — Substanțe care prezintă motive de îngrijorare deosebită din compoziția articolelor — Obligații de notificare și de informare — Calculul pragului de 0,1 % din greutate”

În cauza C-106/14,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Conseil d'État (Franța), prin decizia din 26 februarie 2014, primită de Curte la 6 martie 2014, în procedura

Fédération des entreprises du commerce et de la distribution (FCD),

Fédération des magasins de bricolage et de l'aménagement de la maison (FMB)

împotriva

Ministre de l'Écologie, du Développement durable et de l'Énergie,

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul M. Ileșič, președinte de cameră, domnul A. Ó Caoimh, doamna C. Toader, domnii E. Jarašiūnas și C. G. Fernlund (raportor), judecători,

avocat general: doamna J. Kokott,

grefier: domnul V. Tourrès, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 8 ianuarie 2015,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Fédération des entreprises du commerce et de la distribution (FCD) și Fédération des magasins de bricolage et de l'aménagement de la maison (FMB), de A. Gossement și de A.-L. Vigneron, avocats;
- pentru guvernul francez, de D. Colas, de S. Menez și de S. Ghiandoni, în calitate de agenți;
- pentru guvernul belgian, de J. Van Holm, de C. Pochet și de T. Materne, în calitate de agenți;
- pentru guvernul danez, de C. Thorning și de M. Wolff, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: franceza.

- pentru guvernul german, de T. Henze și de K. Petersen, în calitate de agenți;
- pentru Irlanda, de E. Creedon, de G. Hodge și de T. Joyce, în calitate de agenți, asistați de B. Kennedy, SC, și de G. Gilmore, BL;
- pentru guvernul elen, de K. Paraskevopoulou și de V. Stroumpouli, în calitate de agenți;
- pentru guvernul austriac, de C. Pesendorfer, în calitate de agent;
- pentru guvernul suedez, de A. Falk, de C. Meyer-Seitz, de U. Persson, de N. Otte Widgren, de L. Swedenborg, de E. Karlsson și de F. Sjövall, în calitate de agenți;
- pentru guvernul norvegian, de K. B. Moen și de K. E. Bjørndal Kloster, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de J.-P. Keppenne și de K. Talabér-Ritz, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 12 februarie 2015,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 7 alineatul (2) și a articolului 33 din Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice, de modificare a Directivei 1999/45/CE și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 793/93 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1488/94 al Comisiei, precum și a Directivei 76/769/CEE a Consiliului și a Directivelor 91/155/CEE, 93/67/CEE, 93/105/CE și 2000/21/CE ale Comisiei (JO L 396, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 60, p. 3, rectificare în JO 2009, L 36, p. 84), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 366/2011 al Comisiei din 14 aprilie 2011 (JO L 101, p. 12, denumit în continuare „Regulamentul REACH”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Fédération des entreprises du commerce et de la distribution (FCD) și Fédération des magasins de bricolage et de l'aménagement de la maison (FMB), pe de o parte, și ministre de l'Écologie, du Développement durable et de l'Énergie, pe de altă parte, în legătură cu validitatea Avizului către operatorii economici cu privire la obligația de a comunica informații despre substanțele conținute în articole, în aplicarea articolului 7 alineatul (2) și a articolului 33 din Regulamentul nr. 1907/2006 (REACH) – Interpretarea pragului de 0,1 % din greutate, prevăzut la articolul 7 alineatul (2) și la articolul 33 (JORF din 8 iunie 2011, p. 9763, denumit în continuare „avizul din 8 iunie 2011”).

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Considerentele Regulamentului REACH au următorul cuprins:

„(1) Prezentul regulament ar trebui să asigure un nivel ridicat de protecție a sănătății umane și a mediului, precum și libera circulație a substanțelor, ca atare, în amestecuri sau în articole, îmbunătățind totodată competitivitatea și inovația. [...]

- (2) Funcționarea eficientă a pieței interne a substanțelor poate fi realizată numai în cazul în care nu există diferențe semnificative, de la un stat membru la altul, între cerințele aplicabile substanțelor.
- (3) Ar trebui să se asigure un nivel ridicat de protecție a sănătății umane și a mediului în cadrul aproprierii dispozițiilor legislative privind substanțele, în vederea realizării unei dezvoltări durabile. Această legislație ar trebui să se aplice în mod nediscriminatoriu, fie că substanțele fac obiectul schimburilor comerciale pe piața internă, fie la nivel internațional, în conformitate cu angajamentele internaționale ale Comunității.

[...]

- (12) Un obiectiv important al noului sistem stabilit prin prezentul regulament este de a încuraja și, în anumite cazuri, de a asigura substituirea, în cele din urmă, a substanțelor care prezintă motive de îngrijorare deosebită cu substanțe sau tehnologii mai puțin periculoase, în cazurile în care există alternative adecvate din punct de vedere economic și fezabile din punct de vedere tehnic. [...]

[...]

- (21) Cu toate că informațiile privind substanțele furnizate în urma evaluării ar trebui folosite, în primul rând, de către producători și importatori în vederea administrării riscurilor pe care le prezintă substanțele acestora, ele pot fi utilizate, de asemenea, pentru a iniția proceduri de autorizare sau de restricționare în temeiul prezentului regulament sau proceduri de management al riscului în temeiul altor acte legislative comunitare. Prin urmare, este necesar să se asigure că aceste informații sunt puse la dispoziția autorităților competente și că pot fi utilizate de către autoritățile respective în scopul acestor proceduri.

[...]

- (29) Deoarece răspunderea pentru articole ar trebui să revină fabricanților și importatorilor acestora, este necesar să se impună o obligație de înregistrare a substanțelor care sunt destinate a fi emise în mediu din compoziția unor articole și care nu au fost înregistrate pentru utilizarea respectivă. În ceea ce privește substanțele care prezintă motive de îngrijorare deosebită din compoziția articolelor în cantități sau concentrații mai mari decât limitele prevăzute, în cazul în care nu poate fi eliminată expunerea la substanța respectivă și aceasta nu a fost înregistrată de către nicio persoană pentru utilizarea respectivă, este necesar să fie informată Agenția [Europeană pentru Produse Chimice (ECHA)] în acest sens. [...]

[...]

- (34) Cerințele pentru producerea informațiilor privind substanțele ar trebui structurate în funcție de cantitățile în care sunt produse sau importate substanțele respective, deoarece aceste cantități furnizează indicații cu privire la riscul de expunere a omului și a mediului la substanțele în cauză și ar trebui să fie descrise în detaliu. Pentru a reduce eventualul impact asupra substanțelor prezente în cantități mici, informațiile toxicologice și ecotoxicologice ar trebui solicitate numai pentru substanțele prioritare ale căror cantități sunt cuprinse între 1 și 10 tone. Pentru celelalte substanțe prezente în respectivul interval cantitativ, este oportun să se prevadă măsuri de stimulare în vederea încurajării producătorilor și a importatorilor să furnizeze aceste informații.

[...]

- (56) Responsabilitatea administrării riscurilor prezentate de substanțe care le revine producătorilor sau importatorilor presupune, printre altele, comunicarea informațiilor privind substanțele respective către alți operatori, cum ar fi utilizatorii din aval sau distribuitorii. De asemenea, fabricanții sau

importatorii de articole ar trebui să furnizeze utilizatorilor industriali și profesionali, precum și consumatorilor, la cerere, informații privind utilizarea în condiții de securitate a articolelor. Această responsabilitate importantă ar trebui să se aplice, de asemenea, și de-a lungul întregului lanț de aprovizionare pentru a le permite tuturor operatorilor implicați să își îndeplinească obligațiile în ceea ce privește administrarea riscurilor care decurg din utilizarea substanțelor.

[...]

- (58) În vederea stabilirii unui lanț de responsabilități, utilizatorii din aval ar trebui să fie responsabili pentru evaluarea riscurilor care decurg din utilizările proprii ale substanțelor, în cazul în care utilizările respective nu intră sub incidența unei fișe cu date de securitate primită de la furnizorii lor, cu excepția cazului în care utilizatorul din aval în cauză ia mai multe măsuri de protecție decât recomandă furnizorul său sau a cazului în care furnizorul său nu are obligația de a evalua riscurile respective sau de a-i furniza informații privind riscurile respective. Din aceleași considerente, utilizatorii din aval ar trebui să administreze riscurile care decurg din utilizările proprii ale substanțelor. De asemenea, ar trebui ca orice fabricant sau importator al unui articol în compoziția căruia intră o substanță care prezintă motive de îngrijorare deosebită să furnizeze informații suficiente pentru a permite utilizarea articolului respectiv în condiții de securitate.

[...]

- (63) De asemenea, este necesar să se asigure că producerea informațiilor este adaptată nevoilor reale de informare. [...] În cooperare cu statele membre, Agenția ar trebui să acorde prioritate anumitor substanțe, în special celor care pot prezenta motive de îngrijorare deosebită.

[...]

- (69) În vederea asigurării unui nivel suficient de ridicat de protecție a sănătății umane, inclusiv în ceea ce privește grupurile de populație umană relevante și, eventual, anumite subpopulații vulnerabile, și a mediului, ar trebui, în conformitate cu principiul precauției, să se acorde o atenție specială substanțelor care prezintă motive de îngrijorare deosebită. Autorizația ar trebui să fie emisă în cazurile în care persoanele fizice sau juridice care o solicită fac dovada, față de autoritatea care emite autorizația, a controlului adecvat al riscurilor pe care le prezintă utilizarea substanței respective pentru sănătatea umană și pentru mediu. În caz contrar, poate fi totuși autorizată utilizarea, cu condiția să se poată demonstra că avantajele socio-economice pe care le oferă utilizarea substanței în cauză primează în fața riscurilor care decurg din utilizare și că nu există substanțe sau tehnologii alternative adecvate care să fie fezabile din punct de vedere economic și tehnic. Având în vedere obiectivul bunei funcționări a pieței interne, este oportun ca autoritatea care emite autorizațiile să fie Comisia.

- (70) Ar trebui să se prevină efectele adverse asupra sănătății umane și asupra mediului ale substanțelor care prezintă motive de îngrijorare deosebită, prin aplicarea unor măsuri adecvate de administrare a riscurilor, astfel încât să se asigure controlul adecvat al tuturor riscurilor care decurg din utilizarea unei substanțe, scopul fiind de a substitui treptat aceste substanțe cu substanțe adecvate cu un grad mai ridicat de securitate. Ar trebui să se aplice măsuri de administrare a riscurilor, astfel încât, atunci când sunt produse, introduse pe piață și utilizate, expunerea la aceste substanțe, inclusiv la eliminarea acestora, emisii și pierderi, de-a lungul întregului lor ciclu de viață, să fie menținută la un nivel inferior pragului sub care nu este posibilă producerea efectelor adverse. [...]

[...]

(117) Cetățenii Uniunii Europene ar trebui să aibă acces la informații privind substanțele chimice la care pot să fie expuși, pentru a le permite să ia decizii în cunoștință de cauză cu privire la utilizarea substanțelor respective. O modalitate transparentă de atingere a acestui obiectiv este să li se asigure cetățenilor acces gratuit și ușor la informațiile de bază conținute în baza de date a Agenției, inclusiv la scurtele descrieri ale proprietăților periculoase, la cerințele de etichetare și la legislația comunitară relevantă, în special la utilizările autorizate și la măsurile de administrare a riscurilor. [...]

[...]

(130) Având în vedere că obiectivele prezentului regulament, respectiv adoptarea unor norme aplicabile substanțelor chimice și instituirea unei Agenții Europene pentru Produse Chimice, nu pot fi realizate într-o manieră suficientă de către statele membre și pot fi, prin urmare, realizate mai bine la nivel comunitar, Comunitatea poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității prevăzut la articolul 5 din tratat. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este enunțat în articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestor obiective.”

4 Articolul 1 din Regulamentul REACH, intitulat „Scop și domeniu de aplicare”, prevede la alineatul (1):

„Scopul prezentului regulament este de a se asigura un nivel ridicat de protecție a sănătății umane și a mediului, inclusiv promovarea unor metode alternative pentru evaluarea pericolelor pe care le prezintă substanțele, precum și libera circulație a substanțelor pe piața internă, asigurând totodată sporirea competitivității și a inovației.”

5 Articolul 2 din acest regulament, intitulat „Aplicare”, prevede la alineatul (2):

„Substanțele, amestecurile sau articolele în sensul articolului 3 din prezentul regulament nu sunt considerate deșeuri, astfel cum sunt definite în [Directiva 2006/12/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 aprilie 2006 privind deșeurile (JO L 114, p. 9, Ediție specială, 15/vol. 16, p. 45)].”

6 Articolul 3 din regulamentul menționat, intitulat „Definiții”, conține următoarele definiții:

„În sensul prezentului regulament:

1. prin «substanță» se înțelege un element chimic și compușii acestuia în stare naturală sau obținuți prin orice proces de producție, inclusiv orice aditiv necesar pentru păstrarea stabilității și orice impuritate care derivă din procesul utilizat, cu excepția oricărui solvent care poate fi separat fără a influența stabilitatea substanței sau fără a-i schimba compoziția;
2. prin «amestec» se înțelege amestecuri sau soluții de două sau mai multe substanțe (componenti);
3. prin «articol» se înțelege un obiect cărui i se dă, în cursul fabricației, o formă, o suprafață sau un aspect special care îi determină funcția într-un grad mai mare decât o face compoziția sa chimică;
4. prin «fabricant al unui articol» se înțelege orice persoană fizică sau juridică care fabrică sau assemblează un articol în Comunitate;

[...]

7. prin «solicitant al înregistrării» se înțelege producătorul sau importatorul unei substanțe sau fabricantul sau importatorul unui articol care prezintă o cerere de înregistrare a unei substanțe;

[...]

10. prin «import» se înțelege introducerea fizică pe teritoriul vamal al Comunității;
11. prin «importator» se înțelege orice persoană fizică sau juridică stabilită pe teritoriul Comunității care este responsabilă pentru import;
12. prin «introducere pe piață» se înțelege furnizarea către un terț sau punerea la dispoziția acestuia, fie contra cost, fie cu titlu gratuit. Importul este considerat ca fiind introducere pe piață;

[...]

33. prin «furnizor al unui articol» se înțelege orice fabricant sau importator al unui articol, distribuitor sau alt operator din cadrul lanțului de aprovizionare care introduce un articol pe piață;

[...]

35. prin «beneficiar al unui articol» se înțelege un utilizator industrial sau profesional sau un distribuitor cărui i se furnizează un articol, fără a include aici și consumatorii;

[...]”

- 7 Articolul 6 din Regulamentul REACH, intitulat „Obligația generală de înregistrare a substanțelor ca atare sau în amestecuri”, prevede la alineatul (1):

„Cu excepția dispozițiilor contrare ale prezentului regulament, orice producător sau importator al unei substanțe, ca atare sau într-un amestec sau în amestecuri, în cantități anuale de o tonă sau mai mari, prezintă o cerere de înregistrare Agenției.”

- 8 Articolul 7 din acest regulament, intitulat „Înregistrarea și notificarea substanțelor aflate în compoziția articolelor”, are următorul cuprins:

„(1) Orice fabricant sau importator de articole prezintă o cerere de înregistrare Agenției pentru orice substanță aflată în compoziția articolelor respective, în cazul în care sunt îndeplinite toate condițiile de mai jos:

- (a) substanța este prezentă în articolele respective în cantități care totalizează anual peste o tonă/fabricant sau importator;
- (b) substanța este destinată să fie emisă în condiții de utilizare normale sau care pot fi prevăzute în mod rezonabil.

Prezentarea cererii de înregistrare este însoțită de taxa impusă în conformitate cu titlul IX.

(2) Orice fabricant sau importator de articole notifică Agenției, în conformitate cu alineatul (4) al prezentului articol, dacă substanța îndeplinește criteriile enunțate la articolul 57 și este identificată în conformitate cu articolul 59 alineatul (1), în cazul în care sunt îndeplinite toate condițiile de mai jos:

- (a) substanța este prezentă în articolele respective în cantități care totalizează, anual, peste o tonă/fabricant sau importator;
- (b) substanța este prezentă în articolele respective în concentrație de peste 0,1 % din greutate.

(3) Alineatul (2) nu se aplică în cazul în care fabricantul sau importatorul pot să excludă expunerea oamenilor sau a mediului în condiții de utilizare, inclusiv de eliminare, normale sau previzibile în mod rezonabil. În asemenea cazuri, fabricantul sau importatorul furnizează instrucțiuni corespunzătoare beneficiarului articolului.

[...]

(6) Alineatele (1)-(5) nu se aplică substanțelor care au fost deja înregistrate pentru utilizarea respectivă.

[...]”

9 Articolul 10 din regulamentul menționat enumeră informațiile care trebuie transmise în scopul înregistrării.

10 Potrivit articolului 33 din Regulamentul REACH, intitulat „Obligația de a comunica informații privind substanțele din articole”:

„(1) Orice furnizor al unui articol care conține o substanță, care îndeplinește criteriile formulate în articolul 57, identificată în conformitate cu articolul 59 alineatul (1), într-o concentrație de peste 0,1 % din greutate, îi furnizează beneficiarului articolului suficiente informații, pe care le are la dispoziție, pentru a permite utilizarea în condiții de securitate a articolului, inclusiv, cel puțin, denumirea substanței respective.

(2) La cererea unui consumator, orice furnizor al unui articol care conține o substanță, care îndeplinește criteriile formulate în articolul 57, identificată în conformitate cu articolul 59 alineatul (1), într-o concentrație de peste 0,1 % din greutate, îi furnizează consumatorului suficiente informații, pe care le are la dispoziție, pentru a permite o utilizare în condiții de securitate a articolului, inclusiv, cel puțin, denumirea substanței respective.

Informațiile relevante se furnizează gratuit în termen de 45 de zile de la data primirii cererii.”

11 Articolul 55 din acest regulament, intitulat „Scopul autorizării și analiza alternativelor de substituție”, prevede:

„Scopul prezentului titlu este de a asigura buna funcționare a pieței interne, precum și de a garanta totodată că riscurile care decurg din utilizarea substanțelor care prezintă [motive de] îngrijorare deosebită sunt controlate corespunzător și că aceste substanțe sunt substituie progresiv cu substanțe sau tehnologii alternative adecvate, în cazul în care acestea sunt fezabile din punct de vedere economic și tehnic. În acest scop, toți producătorii, importatorii și utilizatorii din aval analizează disponibilitatea alternativelor și examinează riscurile acestora și fezabilitatea tehnică și economică a substituției.”

12 Articolul 57 din regulamentul menționat, intitulat „Substanțe care trebuie incluse în anexa XIV”, prevede:

„În anexa XIV pot fi incluse următoarele substanțe în conformitate cu procedura stabilită la articolul 58:

(a) substanțele care îndeplinesc criteriile de clasificare în clasa de pericol cancerigenitate categoria 1A sau 1B în conformitate cu secțiunea 3.6 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 [al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor, de modificare și de abrogare a Directivelor 67/548/CEE și 1999/45/CE, precum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 (JO L 353, p. 1)];

- (b) substanțele care îndeplinesc criteriile de clasificare în clasa de pericol mutagenicitatea celulelor embrionare categoria 1A sau 1B în conformitate cu secțiunea 3.5 din anexa I la Regulamentul [...] nr. 1272/2008;
  - (c) substanțele care îndeplinesc criteriile de clasificare în clasa de pericol toxicitate pentru reproducere categoria 1A sau 1B, efecte adverse asupra funcției sexuale și fertilității sau asupra dezvoltării, în conformitate cu secțiunea 3.7 din anexa I la Regulamentul [...] nr. 1272/2008;
  - (d) substanțele care sunt persistente, bioacumulative și toxice, în conformitate cu criteriile formulate în anexa XIII la prezentul regulament;
  - (e) substanțele care sunt foarte persistente și foarte bioacumulative, în conformitate cu criteriile formulate în anexa XIII la prezentul regulament;
  - (f) substanțele, cum ar fi cele care afectează sistemul endocrin sau cele care au proprietăți persistente, bioacumulative și toxice sau foarte persistente și foarte bioacumulative, care nu îndeplinesc criteriile menționate la litera (d) sau (e), pentru care există dovezi științifice ale unor probabile efecte grave asupra sănătății umane și a mediului, care suscită un nivel de îngrijorare echivalent cu cel pentru alte substanțe enumerate la literele (a)-(e) și care sunt identificate individual, de la caz la caz, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 59.”
- 13 Articolul 59 din același regulament prevede o procedură pentru identificarea substanțelor vizate la articolul 57.
- 14 Potrivit articolului 77 din Regulamentul REACH, intitulat „Sarcini”:
- „(1) Agenția furnizează statelor membre și instituțiilor Comunității cea mai bună consultanță științifică și tehnică posibilă în probleme legate de substanțe chimice care sunt de competența sa și care îi sunt supuse atenției în conformitate cu dispozițiile prezentului regulament.
- (2)
- Sarcinile Secretariatului sunt următoarele:
- [...]
- (g) furnizarea, după caz, a unor orientări tehnice și științifice și a unor instrumente în vederea unei bune aplicări a prezentului regulament, în special în vederea asistării întreprinderilor din acest sector industrial și, în special, a IMM-urilor la întocmirea rapoartelor de securitate chimică [în conformitate cu articolul 14, articolul 31 alineatul (1) și articolul 37 alineatul (4)] și la aplicarea articolului 10 litera (a) punctul (viii), a articolului 11 alineatul (3) și a articolului 19 alineatul (2); furnizarea unor orientări tehnice și științifice în vederea aplicării articolului 7 de către fabricanții și importatorii de articole;
  - (h) furnizarea unor orientări tehnice și științifice în vederea bunei aplicări a prezentului regulament de către autoritățile competente ale statelor membre și furnizarea de sprijin birourilor de asistență tehnică înființate de către statele membre în temeiul titlului XIII;
  - (i) furnizarea unor orientări părților interesate, precum și autorităților competente ale statelor membre cu privire la comunicarea publicului a informațiilor privind riscurile și utilizarea în condiții de securitate a substanțelor ca atare, în amestecuri sau în articole;
- [...]

(k) elaborarea unor informații explicative privind prezentul regulament pentru alte părți interesate;

[...]

(m) menținerea unui Manual privind deciziile și avizele, întemeiate pe concluziile Comitetului statelor membre privind interpretarea și aplicarea prezentului regulament;

[...]”

Nota Comisiei din 4 februarie 2011

- 15 Potrivit unui document CA/26/2011 al serviciilor Comisiei Europene din 4 februarie 2011, intitulat „Actualizare a avizului Comisiei – Substanțe din articole”, adresat autorităților naționale competente, „Comisia a ajuns la concluzia că obiectele care, într-o anumită etapă din ciclul lor de viață, corespund definiției unui articol în sensul Regulamentului REACH încetează să fie articole individuale și devin componente odată ce au fost asamblate într-un alt articol. Pentru acest motiv, obligațiile menționate la articolul 7 alineatul (2) și la articolul 33 se aplică doar în ceea ce privește astfel de articole asamblate, iar nu și în privința componentelor individuale ale acestora.”

Ghidul ECHA

- 16 Ghidul cerințelor pentru substanțele din articole, publicat de ECHA, din 1 aprilie 2011 (denumit în continuare „ghidul ECHA”), în capitolul 4, se referă la determinarea concentrației unei substanțe care prezintă motive de îngrijorare deosebită înscrise pe lista substanțelor candidate, conținută în articole cu componente diferite.
- 17 Secțiunea 4.4 din ghidul ECHA, intitulată „Determinarea concentrației unei substanțe [care prezintă motive de îngrijorare deosebită] de pe lista substanțelor candidate în articole cu componente diferite”, are următorul cuprins:

„O substanță [care prezintă motive de îngrijorare deosebită] de pe lista substanțelor candidate poate fi conținută în concentrații diferite în componentele diferite ale aceluiași articol, cum ar fi o concentrație în carcasa unui calculator și o altă concentrație în transformator. Pentru ca obligațiile conform articolului 7 alineatul (2) și articolului 33 să se aplice, concentrația acestei substanțe [care prezintă motive de îngrijorare deosebită] trebuie să depășească 0,1 % (g/g) în întregul articol, așa cum este identificat în conformitate cu capitolul 2. Pentru a verifica această condiție, trebuie cunoscut mai întâi, pentru fiecare componentă, dacă aceasta conține sau nu peste 0,1 % în greutate din substanța [care prezintă motive de îngrijorare deosebită] (dacă nu sunt încă disponibile aceste informații, ele se pot obține prin diverse mijloace așa cum se arată în capitolul 5).”

Dreptul francez

- 18 Potrivit avizului din 8 iunie 2011:

„Cu trimitere la publicarea din 1 aprilie 2011 pe site-ul [ECHA] (http://guidance.echa.europa.eu/docs/guidance_document/articles_en.pdf) a ghidului revizuit privind aplicarea [Regulamentului REACH] substanțelor conținute în articole și, mai exact, la nota directorului executiv, atașată ghidului menționat, care indică faptul că acesta nu a făcut obiectul unui consens între toate statele membre ale Uniunii Europene/Spațiului Economic European, autoritățile franceze informează prin prezentul aviz operatorii economici cu privire la interpretarea adoptată în Franța pentru aplicarea articolului 7 alineatul (2) și a articolului 33 din [Regulamentul REACH].

Acestea precizează că noțiunea de articol înseamnă fiecare obiect care corespunde definiției articolului în sensul [REACH], și anume «căruia i se dă în cursul fabricației o formă, o suprafață sau un aspect special care îi determină funcția într-un grad mai mare decât o face compoziția sa chimică» (articolul 3 punctul 3). Astfel, un articol poate fi alcătuit din unul sau mai multe obiecte care corespund definiției articolului, iar dispozițiile prevăzute la articolul 7 alineatul (2) și la articolul 33 se aplică fiecăruia dintre acestea.

[...]

Autoritățile franceze vor aplica dispozițiile articolului 7 alineatul (2) și ale articolului 33 pe baza acestor elemente. Vor fi puse în aplicare în mod progresiv controale, pentru a verifica respectarea acestor dispoziții, într-o abordare pragmatică și proporționată cu provocările sanitare și de mediu.”

Litigiul principal și întrebarea preliminară

- 19 Prin cererea introductivă din 5 decembrie 2011, FCD și FMB au sesizat Conseil d'État (Consiliul de Stat) cu o acțiune împotriva avizului din 8 iunie 2011. Ele au susținut că acest aviz se întemeiază pe o interpretare a noțiunii de articol care nu este conformă cu nota Comisiei din 4 februarie 2011, nici cu ghidul ECHA. Instanța menționată consideră că răspunsul la motivele invocate de FCD și de FMB depinde de aspectul dacă, în prezența unui articol compus din mai multe elemente care corespund ele însele definiției articolului dată de Regulamentul REACH, obligațiile care rezultă din dispozițiile articolului 7 alineatul (2) și ale articolului 33 din acest regulament se aplică numai cu privire la articolul asamblat sau se impun pentru fiecare dintre aceste elemente.
- 20 În aceste condiții, Conseil d'État a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Obligațiile care rezultă din articolul 7 alineatul (2) și din articolul 33 din Regulamentul [REACH] se aplică, în cazul în care un «articol» în sensul acestui regulament este compus din mai multe elemente care corespund ele însele definiției «articolului» pe care acesta o dă, numai cu privire la articolul asamblat sau cu privire la fiecare dintre elementele care corespund definiției «articolului»?”

Observații introductive

Cu privire la obiectul prezentei proceduri

- 21 FCD și FMB subliniază că litigiul principal are la origine interpretarea diferită a Regulamentului REACH adoptată de Republica Franceză în avizul său din 8 iunie 2011. După publicarea avizului menționat, Comisia a examinat existența unei eventuale neîndepliniri a obligațiilor din partea acestui stat membru. La finalul analizei sale, Comisia a adresat Republicii Franceze o scrisoare de punere în întârziere la 21 iunie 2012 în cadrul procedurii 2012/2109.
- 22 În luna iulie 2013, guvernele francez, belgian, danez, german, suedez și norvegian au publicat un ghid destinat furnizorilor de articole. Din acest ghid reiese că trebuie să fie furnizată aceeași informație în ceea ce privește prezența substanțelor de pe lista substanțelor candidate la autorizare, indiferent că articolul este vândut separat sau ca parte a unui articol asamblat din mai multe articole. Ghidul precizează (nota 3, p. 6) că statele coautoare, precum și Republica Austria nu acceptă interpretarea regulamentului menționat dată de ECHA în ghidul său.
- 23 FCD și FMB apreciază că interpretarea conținută în avizul din 8 iunie 2011 este vădit contrară celei prezentate, începând cu anul 2007, de Comisie și de ECHA. Or, normele instituite prin Regulamentul REACH ar necesita să fie definite și puse în aplicare la nivelul Uniunii. Acest regulament ar fi

încredințat în mod expres Comisiei și ECHA misiunea de a acționa pentru punerea în aplicare efectivă a dispozițiilor pe care le instituie. În această privință, FCD și FMB amintesc că articolul 77 din regulamentul menționat prevede expres că ECHA poate furniza orientări tehnice și științifice producătorilor și importatorilor de articole pentru aplicarea articolului 7 din același regulament și poate elabora informații explicative referitoare la acest articol pentru părțile interesate. Interpretarea diferită a autorităților franceze ar constitui un obstacol pentru punerea în aplicare uniformă a Regulamentului REACH și ar aduce atingere securității juridice, precum și bunei funcționări a pieței interne și concurenței loiale dintre operatorii economici.

- 24 Comisia susține că diferențele de interpretare și de aplicare ale regulamentul menționat de către Republica Franceză și de către unele dintre celelalte state membre compromit unicitatea ordinii juridice a Uniunii și aduc atingere principiilor securității juridice și încrederii legitime, precum și bunei funcționări a pieței interne. Comisia subliniază astfel că articolul 33 din același regulament armonizează în mod exhaustiv la nivelul Uniunii obligația de a comunica informații cu privire la substanțele conținute în articole. Pentru a putea deroga de la această dispoziție, autoritățile franceze ar avea obligația de a face dovada existenței unor justificări în legătură cu motive de protecție a sănătății publice și/sau a mediului, conform articolului 114 alineatele (4)-(9) TFUE.
- 25 Din aceste observații reiese că FCD și FMB, precum și Comisia solicită Curții să statueze cu privire la conformitatea avizului din 8 iunie 2011 cu dreptul Uniunii. Or, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, nu este de competența acesteia să se pronunțe, în cadrul unei proceduri inițiate în temeiul articolului 267 TFUE, cu privire la compatibilitatea unor norme de drept intern cu dreptul Uniunii și nici să interpreteze acte cu putere de lege sau norme administrative naționale (a se vedea în acest sens printre altele Hotărârea *Vueling Airlines*, C-487/12, EU:C:2014:2232, punctul 26 și jurisprudența citată). Curtea este competentă să furnizeze instanței de trimitere toate elementele de interpretare proprii dreptului Uniunii care să îi poată permite acesteia să aprecieze o asemenea compatibilitate pentru soluționarea cauzei cu care este sesizată (Hotărârea *Transportes Urbanos y Servicios Generales*, C-118/08, EU:C:2010:39, punctul 23 și jurisprudența citată).
- 26 În speță, Curtea nu este chemată să statueze cu privire la compatibilitatea dreptului intern cu dreptul Uniunii, ci să furnizeze instanței de trimitere elemente de interpretare a Regulamentului REACH, pentru a-i permite acesteia să aprecieze dacă, în temeiul dreptului Uniunii, are obligația să înlăture aplicarea unor norme naționale referitoare la interpretarea acestui regulament. Curtea nu este, așadar, sesizată cu aspectul dacă, prin adoptarea avizului din 8 iunie 2011, autoritățile franceze și-au încălcat obligațiile cu privire la dreptul Uniunii.
- 27 Pe de altă parte, faptul că interpretarea regulamentul menționat dată de autoritățile franceze în avizul din 8 iunie 2011 este contrară celei adoptate de ECHA în ghidul său, precum și celei comunicate de Comisie statelor membre pentru prima dată în cursul anului 2007, iar ulterior, pentru a doua oară, în cursul anului 2011 nu este pertinent pentru prezenta procedură în temeiul articolului 267 TFUE.
- 28 Este adevărat că articolul 77 alineatul (2) din Regulamentul REACH conferă secretariatului ECHA sarcina, printre altele, „[de a furniza], după caz, [...] orientări tehnice și științifice și [...] instrumente în vederea unei bune aplicări [a acestui regulament], în special în vederea [...] [furnizării] unor orientări tehnice și științifice în vederea aplicării articolului 7 de către fabricanții și importatorii de articole” și de a „[elabora] [...] informații explicative privind [regulamentul menționat] pentru alte părți interesate”. Ținând seama de această voință a legiuitorului, un document precum ghidul ECHA poate să facă parte dintre elementele care pot fi luate în considerare în scopul interpretării aceluiași regulament. Cu toate acestea, în pofida caracterului științific și tehnic al aspectelor referitoare la substanțele chimice care sunt reglementate de Regulamentul REACH, un document de această natură rămâne pur explicativ. Interpretarea pe care o dă dispozițiilor acestui regulament este lipsită de orice caracter normativ. Astfel, acest document elaborat de ECHA nu figurează printre actele juridice ale Uniunii menționate la articolul 288 TFUE și nu poate avea un caracter juridic obligatoriu (a se vedea prin analogie Hotărârea *Chemische Fabrik Kreussler*, C-308/11, EU:C:2012:548, punctul 23).

- 29 Această lipsă a caracterului juridic obligatoriu reiese de altfel în mod expres din cuprinsul unui punct introductiv din ghidul ECHA, intitulat „Aviz juridic”. Acest punct precizează că „textul Regulamentului REACH reprezintă singura referință legală autentică și că informațiile din acest document nu constituie consiliere juridică” și că „[ECHA] nu răspunde de conținutul prezentului document”. Reiese, în plus, din cuprinsul unei „[note] către cititor” că acest ghid „nu a fost sprijinit pe deplin de toate autoritățile naționale ale statelor membre [...] consultate în această etapă de consultare finală [și că, prin] urmare, este posibil ca societățile să se confrunte cu practici de aplicare divergente referitoare la anumite aspecte ale sale”.
- 30 În aceste condiții, revine Curții, în cadrul cooperării judiciare instituite prin articolul 267 TFUE, obligația de a răspunde la cererea de decizie preliminară pentru a asigura o interpretare și o aplicare uniforme ale dispozițiilor pertinente ale regulamentului menționat.

Cu privire la Regulamentul REACH

- 31 Înainte de a examina dispozițiile a căror interpretare a fost solicitată de instanța de trimitere, trebuie amintit că din articolul 1 alineatul (1) din Regulamentul REACH reiese că scopul acestuia este de a se asigura un nivel ridicat de protecție a sănătății umane și a mediului, inclusiv promovarea unor metode alternative pentru evaluarea pericolelor pe care le prezintă substanțele, precum și libera circulație a substanțelor pe piața internă, asigurând totodată sporirea competitivității și a inovației.
- 32 În acest scop, regulamentul menționat instituie un sistem integrat de control al substanțelor chimice care include înregistrarea, evaluarea, precum și autorizarea și, eventual, restricționarea utilizării acestora. Principiile cardinale care reglementează aceste elemente au fost prezentate de Comisie în introducerea Propunerii sale de regulament COM(2003) 644 final din 29 octombrie 2003, care descrie „sistemul REACH” în sensul că cuprinde, mai întâi, înregistrarea pentru care „industria trebuie să obțină informații pertinente cu privire la substanțele pe care le produce și să exploateze aceste informații pentru a asigura o gestionare sigură a substanțelor menționate”, în continuare, „evaluarea, care permite să se verifice că industria își respectă obligațiile”, și autorizarea pentru substanțele care prezintă motive de îngrijorare deosebită, ale căror „riscuri legate de utilizare [...] sunt gestionate în mod adecvat sau [ale căror] avantaje socio-economice sunt mai importante decât riscurile [în cazul în care] nu există substanțe sau tehnologii de înlocuire ca altă soluție convenabilă”. În sfârșit, „procedura de restricționare oferă o plasă de siguranță care permite gestionarea riscurilor care nu sunt acoperite în mod adecvat de alte dispoziții din sistemul REACH”.
- 33 În conformitate cu aceste obiective, Regulamentul REACH impune industriei sarcina analizei substanțelor chimice. Regulamentul menționat instituie, în acest scop, diverse mecanisme de informare care urmăresc să contribuie, de-a lungul întregului lanț de aprovizionare, la identificarea proprietăților periculoase ale acestora și la gestionarea riscurilor în scopul de a evita efectele adverse asupra sănătății umane și asupra mediului.
- 34 Reiese din Propunerea de regulament COM(2003) 644 final că în anul 1981 existau peste 100 000 de substanțe și că, ulterior, aproape 3 000 de noi substanțe au fost introduse pe piață. Printre toate aceste substanțe, Regulamentul REACH acordă o atenție specială celor considerate ca prezentând motive de îngrijorare deosebită, astfel cum reiese, printre altele, din considerentele (63), (69) și (70) din acest regulament.
- 35 Substanțele care prezintă motive de îngrijorare deosebită sunt cele vizate, pe de o parte, la articolul 57 literele (a)-(e) din regulamentul respectiv ca urmare a unor proprietăți cancerigene, mutagene sau toxice pentru reproducere sau ca urmare a faptului că sunt persistente, bioacumulative și toxice sau foarte persistente și foarte bioacumulative și, pe de altă parte, la articolul 57 litera (f) din același

regulament, și anume orice alte substanțe „pentru care există dovezi științifice ale unor probabile efecte grave asupra sănătății umane și a mediului, care suscită un nivel de îngrijorare echivalent cu cel pentru alte substanțe enumerate la literele (a)-(e)”.

- 36 Articolul 59 din Regulamentul REACH instituie o procedură de identificare a substanțelor care prezintă motive de îngrijorare deosebită, care are ca rezultat întocmirea unei liste de substanțe numite „candidate” destinate, în cele din urmă, a fi incluse în anexa XIV la același regulament, care conține lista substanțelor supuse autorizării. După cum a constatat avocatul general la punctul 22 din concluzii, la data de 16 iunie 2014, 155 de substanțe erau înscrise pe această listă a substanțelor candidate.
- 37 Potrivit articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul REACH, fabricantul sau importatorul de articole notifică ECHA dacă o substanță care figurează în lista substanțelor candidate este prezentă în articolele respective în cantități care totalizează anual peste o tonă/fabricant sau importator precum și într-o concentrație de peste 0,1 % din greutate (g/g).
- 38 În temeiul articolului 7 alineatul (3) din Regulamentul REACH, articolul 7 alineatul (2) din acest regulament nu se aplică „în cazul în care fabricantul sau importatorul pot să excludă expunerea oamenilor sau a mediului în condiții de utilizare, inclusiv de eliminare, normale sau previzibile în mod rezonabil”. Această din urmă dispoziție nu se aplică, în temeiul articolului 7 alineatul (6) din regulamentul menționat, nici „substanțelor care au fost deja înregistrate pentru utilizarea respectivă”.
- 39 Din aceste elemente rezultă că obligația de notificare prevăzută la articolul 7 alineatul (2) din același regulament impune întrunirea următoarelor patru condiții cumulative:
- utilizarea substanței care prezintă motive de îngrijorare deosebită nu a făcut deja obiectul unei înregistrări;
  - riscul de expunere al oamenilor și al mediului nu poate fi exclus;
  - cantitatea substanței în cauză depășește o tonă/an/fabricant sau importator și
  - concentrația acestei substanțe depășește pragul de 0,1 % din greutatea articolului în cauză.
- 40 În ceea ce privește articolul 33 din Regulamentul REACH, acesta este cuprins în titlul IV al regulamentului menționat, intitulat „Informațiile în interiorul lanțului de aprovizionare”. Acesta instituie o obligație de a comunica informații privind substanțele din articole. El prevede astfel, la alineatul (1), că „orice furnizor al unui articol care conține [o substanță identificată ca prezentând motive de îngrijorare deosebită] într-o concentrație de peste 0,1 % din greutate (g/g) îi furnizează beneficiarului articolului suficiente informații, pe care le are la dispoziție, pentru a permite utilizarea în condiții de securitate a articolului, inclusiv, cel puțin, denumirea substanței respective”. Alineatul (2) al articolului menționat impune o obligație similară de comunicare, la cererea unui consumator, cu privire la orice furnizor al unui articol care corespunde aceluiași condiții.

Cu privire la întrebarea preliminară

- 41 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă, pentru un produs alcătuit din mai multe articole în sensul articolului 3 punctul 3 din Regulamentul REACH, articolul 7 alineatul (2) și articolul 33 din acest regulament trebuie interpretate în sensul că pragul de concentrație a substanței care prezintă motive de îngrijorare deosebită de 0,1 % din greutate menționat de această dispoziție trebuie să fie stabilit în raport cu greutatea totală a acestui produs.

- 42 FCD, FMB, Irlanda, guvernul elen, precum și Comisia apreciază că trebuie să se răspundă la această întrebare în mod afirmativ. Guvernele francez, belgian, danez, german, austriac suedez și norvegian consideră, la rândul lor, că se impune un răspuns negativ la această întrebare.
- 43 Pentru a răspunde la întrebare, trebuie să se analizeze noțiunea „articol”, astfel cum este definită la articolul 3 punctul 3 din Regulamentul REACH, iar ulterior trebuie să se analizeze obligația de informare și obligația de notificare, prevăzute la articolul 7 alineatul (2), respectiv la articolul 33 din acest regulament.

Cu privire la noțiunea „articol”, în sensul articolului 3 punctul 3 din Regulamentul REACH

- 44 FCD și FMB susțin că, în sensul articolului 3 punctul 3 din Regulamentul REACH, calificarea drept „articol” ar avea vocația de a se aplica doar produsului final în alcătuirea căruia intră articole. Interpretarea contrară ar implica constrângeri importante, în special:
- obligația furnizorilor și a importatorilor de a determina concentrația de substanțe care prezintă motive de îngrijorare deosebită conținute în produsul final fabricat, importat sau introdus pe piață, prin intermediul unor teste sau pe baza informațiilor oferite de propriii furnizori, ceea ce dă naștere astfel unui proces complex și oneros și
  - marea dificultate, pentru importatori, de a obține, din partea fabricanților cu sediul în afara Uniunii, informații detaliate cu privire la substanțele care prezintă motive de îngrijorare deosebită prezente în toate componentele constitutive ale produselor complexe.
- 45 Guvernul francez apreciază că articolul 3 punctul 3 din Regulamentul REACH definește un articol ca fiind un obiect fabricat a cărui formă este mai importantă decât compoziția chimică pentru determinarea funcției acestuia. Niciun obiect nu ar fi exclus din această definiție, din moment ce i s-a conferit o formă, o suprafață sau un aspect special în cursul fabricării sale, iar acestea din urmă determină funcția obiectului menționat într-un grad mai mare decât o face compoziția sa chimică. Articolul 7 alineatul (2) și articolul 33 din acest regulament nu ar prevedea că trebuie să se rețină o interpretare a noțiunii de articol mai restrictivă decât cea prevăzută la articolul 3 punctul 3 din regulamentul menționat.
- 46 În această privință, este necesar să se sublinieze că noțiunea de articol este definită de această din urmă dispoziție ca „un obiect căruia i se dă, în cursul fabricației, o formă, o suprafață sau un aspect special care îi determină funcția într-un grad mai mare decât o face compoziția sa chimică”.
- 47 Conform acestei definiții, calificarea unui obiect drept articol în sensul Regulamentului REACH depinde de trei elemente. În primul rând, noțiunea de articol vizează doar obiecte care au trecut printr-un „proces de fabricație”. Această noțiune se referă, așadar, doar la obiecte fabricate, spre deosebire de cele care există în stare naturală. În al doilea rând, acest proces de fabricație trebuie să confere obiectului în cauză „o formă, o suprafață sau un aspect special”, cu excepția altor proprietăți, în special fizice sau chimice. În al treilea rând, această formă, această suprafață sau acest aspect, rezultate din procesul de fabricație, trebuie să determine funcția obiectului în cauză într-un grad mai mare decât o face compoziția sa chimică.
- 48 Situația avută în vedere de instanța de trimitere privește un produs denumit „complex” ca urmare a faptului că este alcătuit din mai multe obiecte fabricate care corespund criteriilor prevăzute la articolul 3 punctul 3 din Regulamentul REACH. O astfel de situație ridică întrebarea dacă calificarea drept articol trebuie să fie aplicată la nivel de produs considerat în întregime, precum și, în același timp, fiecăruia dintre articolele care intră în compoziția acestuia.

- 49 În această privință, este necesar să se constate că Regulamentul REACH nu conține nicio dispoziție care să reglementeze în mod specific situația unui produs complex care conține mai multe articole. Această tăcere trebuie interpretată în lumina obiectivului principal urmărit prin regulamentul menționat, care nu este de a reglementa toate produsele fabricate, ci de a controla substanțele chimice, atunci când acestea se prezintă ca atare sau în amestecuri, precum și, în anumite cazuri, printre care cele enumerate limitativ la articolul 7 din același regulament, atunci când sunt conținute în articole.
- 50 În consecință, în lipsa oricărei dispoziții specifice, nu se impune efectuarea unei distincții neprevăzute de Regulamentul REACH între situația articolelor încorporate ca și componentă a unui produs complex și cea a articolelor care se prezintă în mod izolat. Aspectul dacă un produs complex poate el însuși să fie calificat drept articol depinde, așadar, exclusiv de verificarea criteriilor prevăzute la articolul 3 punctul 3 din acest regulament.
- 51 Prin urmare, doar dacă în urma procesului de fabricație a unui obiect plecând de la o combinație de mai multe articole i se conferă acestui obiect o formă, o suprafață sau un aspect special care îi determină funcția într-un grad mai mare decât o face compoziția sa chimică, acest obiect poate fi calificat drept articol. Spre deosebire de o simplă asamblare, acest proces de fabricație trebuie, așadar, să aibă ca rezultat modificarea formei, a suprafeței sau a aspectului articolelor utilizate ca și componente.
- 52 Totuși, aceasta nu înseamnă că articolele utilizate în cursul respectivului proces de fabricație pierd, drept urmare, calitatea lor de articol. În această privință, este necesar să se arate că articolul 2 alineatul (2) din Regulamentul REACH prevede că „[s]ubstanțele, amestecurile sau articolele în sensul articolului 3 din [regulamentul menționat] nu sunt considerate deșeuri, astfel cum sunt definite în Directiva [2006/12]”. În consecință, un obiect care corespunde criteriilor prevăzute la articolul 2 alineatul (2) din același regulament încetează să fie un „articol” în sensul Regulamentului REACH în cazul în care devine un deșeu în sensul dreptului Uniunii (Hotărârea Commune de Mesquer, C-188/07, EU:C:2008:359, punctul 40). Cu excepția acestei dispoziții, regulamentul menționat nu conține nicio dispoziție în temeiul căreia un obiect care corespunde definiției articolului în sensul articolului 3 punctul 3 din regulamentul menționat ar putea să piardă ulterior această calitate.
- 53 Din elementele care precedă reiese, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 31 din concluzii, că un obiect fabricat care corespunde criteriilor prevăzute la articolul 3 punctul 3 din regulamentul REACH nu își pierde calitatea de articol în cazul în care este asamblat sau agregat cu alte obiecte pentru a forma cu acestea din urmă un produs complex. Într-o astfel de situație, respectivul obiect fabricat rămâne un „articol” în sensul dispoziției menționate. El păstrează această calitate atât timp cât menține o formă, o suprafață sau un aspect special care îi determină funcția într-un grad mai mare decât o face compoziția sa chimică sau atât timp cât nu devine un deșeu în sensul Directivei 2006/12.
- 54 În consecință, calificarea ca articol rămâne aplicabilă oricărui obiect care corespunde criteriilor de la articolul 3 punctul 3 din Regulamentul REACH, care intră în alcătuirea unui produs complex, cu excepția cazului în care, în urma procesului de fabricație, acest obiect devine un deșeu sau își pierde forma, suprafața sau aspectul care contribuie la determinarea funcției sale într-un grad mai mare decât o face compoziția sa chimică.

Cu privire la articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul REACH

- 55 Obligația de notificare prevăzută la articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul REACH se adresează atât importatorilor, cât și fabricanților de articole, aceștia din urmă fiind definiți la articolul 3 punctul 4 din regulamentul menționat drept „orice persoană fizică sau juridică care fabrică sau assemblează un articol în [Uniune]”. Din această definiție rezultă că noțiunea de fabricant al unui articol vizează exclusiv persoanele fizice sau juridice care asigură ele însele fabricarea sau asamblarea unui articol pe teritoriul

Uniunii. Așadar, doar dacă o persoană fabrică sau assemblează pe teritoriul Uniunii un obiect care corespunde definiției articolului în sensul articolului 3 punctul 3 din regulamentul menționat această persoană va fi supusă, în calitate de fabricant, prevederilor articolului 7 alineatul (2) din același regulament. În consecință, reiese din coroborarea articolului 3 punctul 4 cu articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul REACH că obligația de notificare ce revine fabricantului se referă doar la articolele a căror fabricare și asamblare le asigură el însuși.

- 56 Această interpretare este confirmată de considerentul (29) al regulamentului menționat, potrivit căruia, „[d]eoarece răspunderea pentru articole ar trebui să revină fabricantilor și importatorilor acestora, este necesar să se impună o obligație de înregistrare a substanțelor care sunt destinate a fi emise în mediu din compoziția unor articole și care nu au fost înregistrate pentru utilizarea respectivă” și care adaugă că, „[î]n ceea ce privește substanțele care prezintă motive de îngrijorare deosebită din compoziția articolelor în cantități sau concentrații mai mari decât limitele prevăzute, în cazul în care nu poate fi eliminată expunerea la substanța respectivă și aceasta nu a fost înregistrată de către nicio persoană pentru utilizarea respectivă, este necesar să fie informată [ECHA] în acest sens”. Prin utilizarea adjectivului [demonstrativ] „acestora”, legiuitorul și-a manifestat astfel intenția de a limita domeniul de aplicare al obligațiilor de înregistrare și de notificare prevăzute la articolul 7 alineatul (1), respectiv la articolul 7 alineatul (2) din același regulament doar la articolele ai căror fabricanți asigură personal fabricarea sau asamblarea.
- 57 Din aceste elemente rezultă că obligația de notificare care incumbă unui fabricant de articole în temeiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul REACH nu este aplicabilă unui articol care, deși este utilizat de acest fabricant ca factor de producție, a fost fabricat de un terț.
- 58 Această interpretare literală a articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul REACH este conformă cu obiectivul urmărit prin obligația de notificare și, în mod mai general, cu economia generală a regulamentului în care se înscrie aceasta. Este necesar, astfel, să se amintească faptul că reiese, în esență, din considerentul (21) al acestui regulament că înregistrarea și evaluarea urmăresc să completeze informația cu privire la substanțe și, dacă este cazul, să „[inițieze] proceduri de autorizare sau de restricționare în temeiul [regulamentului menționat] sau proceduri de management al riscului în temeiul altor acte legislative comunitare”.
- 59 În conformitate cu acest obiectiv general, obligația de notificare prevăzută la articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul REACH urmărește să informeze ECHA cu privire la anumite substanțe care prezintă motive de îngrijorare deosebită care nu au fost înregistrate. În cazul în care sunt conținute în articole, astfel de substanțe nu intră sub incidența obligației generale de înregistrare a substanțelor ca atare sau conținute în amestecuri, prevăzută la articolul 6 din acest regulament, și a obligației corelative de transmitere în scopul înregistrării a informațiilor enumerate la articolul 10 din regulamentul menționat.
- 60 Așadar, în scopul evitării unui deficit de informații în ceea ce privește utilizarea în articole a unor substanțe care prezintă motive de îngrijorare deosebită, articolul 7 alineatul (2) din același regulament impune fabricantilor și importatorilor acestor articole obligația de a notifica anumite informații ECHA. În temeiul articolului 7 alineatul (4) litera (e) din Regulamentul REACH, această notificare include „o scurtă descriere a utilizării (utilizărilor) substanței (substanțelor) în compoziția articolului, în conformitate cu anexa VI punctul 3.5 și a utilizării (utilizărilor) articolului (articolelor)”.
- 61 În ipotezele care intră sub incidența articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul REACH, fabricantul are, așadar, obligația de a notifica ECHA prezența unor substanțe care prezintă motive de îngrijorare deosebită în articolul pe care îl fabrică sau îl assemblează. În cazul în care, ulterior, acest articol este utilizat în aval de către un al doilea fabricant ca factor de producție în fabricarea unui produs complex, acest al doilea fabricant nu are obligația de a notifica, la rândul său, ECHA prezența substanței în cauză în articolul menționat. Astfel, o asemenea notificare s-ar suprapune peste cea

efectuată de fabricantul respectivului articol. O astfel de sarcină redundantă și inutilă ar fi dificil de conciliat cu principiul proporționalității, a cărui respectare este însă amintită în considerentul (130) al regulamentului menționat.

- 62 În consecință, în scopul aplicării articolului 7 alineatul (2) din același regulament, revine fabricantului sarcina de a stabili dacă o substanță care prezintă motive de îngrijorare deosebită este prezentă într-o concentrație de peste 0,1 % din greutatea oricărui articol pe care îl produce.
- 63 Considerațiile care precedă pot fi transpuse, *mutatis mutandis*, obligației de notificare care revine importatorilor în temeiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul REACH.
- 64 Noțiunea „importator” este definită la articolul 3 punctul 11 din regulamentul menționat ca „orice persoană fizică sau juridică stabilită pe teritoriul [Uniunii] care este responsabilă pentru import”, această operațiune fiind ea însăși definită la articolul 3 punctul 10 din același regulament ca „introducerea fizică pe teritoriul vamal al [Uniunii]”.
- 65 Ținând seama de această definiție, trebuie, de asemenea, să se considere că importatorul unui produs în alcătuirea căruia intră un obiect sau obiecte care corespund definiției noțiunii „articol”, în sensul articolului 3 punctul 3 din Regulamentul REACH, este importatorul acestui articol sau al acestor articole în sensul articolului 7 alineatul (2) din acest regulament.
- 66 Este necesar să se sublinieze, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 49 din concluziile avocatului general, că obligația de notificare impusă la articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul REACH fabricanților și importatorilor urmărește să garanteze cea mai bună informare posibilă a ECHA în ceea ce privește utilizările în articole ale substanțelor care prezintă motive de îngrijorare deosebită. Obligația de notificare în sarcina importatorilor permite, de asemenea, ca ECHA să fie informată cu privire la cantitățile în care sunt introduse pe piață substanțe care prezintă motive de îngrijorare deosebită. Or, după cum reiese din considerentul (34) al acestui regulament, „aceste cantități furnizează indicații cu privire la riscul de expunere a omului și a mediului la substanțele în cauză”.
- 67 Astfel cum a arătat avocatul general la punctul 68 din concluzii, interpretarea contrară ar risca să creeze o situație în care ECHA nu ar fi informată cu privire la utilizarea și la cantitățile de substanțe care prezintă motive de îngrijorare deosebită introduse pe piața internă. O astfel de situație nu ar fi conformă cu obiectivul regulamentului menționat, care constă în garantarea unui nivel ridicat de protecție a sănătății umane și a mediului.
- 68 În observațiile sale, Comisia a evocat faptul că poate fi dificil, pentru importatori, să obțină informațiile cerute de la furnizorii lor cu sediul în țări terțe. Cu toate acestea, dificultăți de acest gen nu sunt de natură să modifice interpretarea articolului 7 alineatul (2) din același regulament.
- 69 În consecință, în scopul aplicării articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul REACH, revine importatorului unui produs alcătuit din mai multe articole sarcina de a stabili, pentru fiecare articol, dacă o substanță care prezintă motive de îngrijorare deosebită este prezentă într-o concentrație de peste 0,1 % din greutatea acestui articol.

Cu privire la articolul 33 din Regulamentul REACH

- 70 Articolul 33 alineatul (1) din Regulamentul REACH prevede că „[o]rice furnizor al unui articol care conține o substanță [identificată ca prezentând motive de îngrijorare deosebită] într-o concentrație de peste 0,1 % din greutate (g/g) îi furnizează beneficiarului articolului suficiente informații, pe care le are la dispoziție, pentru a permite utilizarea în condiții de securitate a articolului, inclusiv, cel puțin,

denumirea substanței respective”. Articolul 33 alineatul (2) din acest regulament impune oricărui furnizor al unui articol care corespunde aceluiași condiții o obligație similară, la cererea unui consumator.

- 71 Noțiunea „furnizor al unui articol” este definită la articolul 3 punctul 33 din regulamentul menționat ca „orice fabricant sau importator al unui articol, distribuitor sau alt operator din cadrul lanțului de aprovizionare care introduce un articol pe piață”.
- 72 Noțiunea de introducere pe piață este, la rândul său, definită la articolul 3 punctul 12 din același regulament în următorii termeni, și anume „furnizarea către un terț sau punerea la dispoziția acestuia, fie contra cost, fie cu titlu gratuit. Importul este considerat ca fiind introducere pe piață”.
- 73 Din aceste elemente reiese că obligația prevăzută la articolul 33 din Regulamentul REACH este aplicabilă oricărei persoane care aparține lanțului de aprovizionare, din moment ce această persoană pune un articol la dispoziția unui terț.
- 74 Această obligație se deosebește de obligația de notificare prevăzută la articolul 7 alineatul (2) din regulamentul menționat în mai multe privințe.
- 75 Mai întâi, domeniul său de aplicare personal este mult mai larg decât cel al articolului 7 alineatul (2) din regulamentul menționat. În timp ce această din urmă dispoziție vizează doar producătorii și importatorii, articolul 33 din același regulament impune o obligație de informare tuturor operatorilor din lanțul de aprovizionare. În timp ce ECHA este singurul beneficiar al obligației de notificare prevăzute la articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul REACH, există o multitudine de beneficiari ai obligației de informare prevăzute la acest articol 33. Astfel, în cadrul articolului 33 alineatul (1) menționat, informarea trebuie să fie adresată oricărui „beneficiar [al] articolului”, cu alte cuvinte, potrivit articolului 3 punctul 35 din același regulament, oricărei persoane care este „utilizator industrial sau profesional sau un distribuitor căruia i se furnizează un articol, fără a include aici și consumatorii”. Informarea menționată la articolul 33 alineatul (2) din Regulamentul REACH trebuie să fie adresată oricărui consumator care solicită acest lucru.
- 76 În continuare, obligația prevăzută la articolul 33 din Regulamentul REACH se deosebește de cea prevăzută la articolul 7 alineatul (2) din acest regulament în ceea ce privește condițiile sale de aplicabilitate. După cum s-a subliniat la punctul 39 din prezenta hotărâre, aplicarea obligației de notificare impune întrunirea a patru condiții cumulative, printre care cea referitoare la pragul de concentrație de substanță care prezintă motive de îngrijorare deosebită de 0,1 % din greutate. În schimb, această condiție este singura prevăzută la articolul 33 din regulamentul menționat.
- 77 În sfârșit, mecanismele de notificare și de informare diferă în ceea ce privește finalitatea lor. Obligația de notificare urmărește informarea ECHA cu privire la utilizarea în articole a unor substanțe care prezintă motive de îngrijorare deosebită, în scopul de a pregăti adoptarea, de către autoritățile competente, a unor eventuale măsuri de administrare a riscurilor în conformitate cu procedurile de autorizare și de restricționare instituite prin Regulamentul REACH. Obligația de informare prevăzută la articolul 33 din acest regulament, înscriindu-se, în același timp, și în obiectivul general care constă în evitarea efectelor adverse asupra sănătății umane și asupra mediului, urmărește, astfel cum reiese, în esență, din considerentele (56) și (58) ale regulamentului menționat, să permită ansamblului operatorilor din lanțul de aprovizionare să ia, la nivelul lor, măsurile de administrare a riscurilor care decurg din prezența în articole a unor substanțe care prezintă motive de îngrijorare deosebită, pentru a garanta utilizarea în siguranță a acestora din urmă.
- 78 Obligația de informare urmărește, indirect, să permită acestor operatori, precum și consumatorilor să își determine alegerea de aprovizionare în deplină cunoștință a caracteristicilor produselor, inclusiv a articolelor care intră în compoziția acestora. Este necesar, în această privință, să se amintească faptul că din considerentul (12) al Regulamentului REACH reiese că un „obiectiv important al noului sistem

stabilit prin [acest] regulament este de a încuraja și, în anumite cazuri, de a asigura substituirea, în cele din urmă, a substanțelor care prezintă motive de îngrijorare deosebită cu substanțe sau tehnologii mai puțin periculoase, în cazurile în care există alternative adecvate din punct de vedere economic și fezabile din punct de vedere tehnic”, acest obiectiv fiind reflectat la articolul 55 din regulamentul menționat, care prevede expres că substanțele care prezintă motive de îngrijorare deosebită „sunt substituite progresiv cu substanțe sau tehnologii alternative adecvate, în cazul în care acestea sunt fezabile din punct de vedere economic și tehnic”.

- 79 Combinarea acestor diverse caracteristici militează, așadar, în favoarea unei interpretări care să garanteze efectivitatea obligației de informare prevăzute la articolul 33 din același regulament de-a lungul întregului lanț de aprovizionare până la consumatorul final. Întrucât obligația de informare revine operatorilor care se succedă de-a lungul întregului lanț de aprovizionare, este, așadar, destinată să urmeze articolul la care se raportează până la consumatorul final.
- 80 Ar fi incompatibil cu o astfel de obligație să se considere că includerea unui articol ca factor de producție într-un produs complex poate să întrerupă transmiterea acestei obligații de informare fiecăruia dintre operatorii din lanțul de aprovizionare, având în vedere că obligația respectivă se raportează în mod direct la prezența, în acest articol, a unei substanțe care prezintă motive de îngrijorare deosebită.
- 81 În ceea ce privește temerile evocate de anumite părți care au prezentat observații Curții referitor la compatibilitatea unui astfel de sistem cu principiul proporționalității, trebuie subliniat că obligația de informare se întemeiază pe obligația de notificare prevăzută la articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul REACH, completând-o în același timp prin organizarea, în beneficiul tuturor operatorilor din lanțul de aprovizionare până la consumatorul final, a transmiterii unor informații esențiale în ceea ce privește prezența unei substanțe care prezintă motive de îngrijorare deosebită. Cu toate acestea, întinderea sa este limitată de articolul 33 din acest regulament, care precizează că „[informațiile suficiente] pe care [furnizorul] le are la dispoziție pentru a permite utilizarea în condiții de securitate a [articolului în cauză]” trebuie, cel puțin, să includă denumirea acestei substanțe. Prin caracterul său minimal, această cerință nu poate fi, așadar, considerată că impune o sarcină excesivă.
- 82 Rezultă că articolul 33 din Regulamentul REACH trebuie interpretat în sensul că, în scopul aplicării acestei dispoziții, furnizorul unui produs, alcătuit din unul sau din mai multe articole care conțin o substanță care prezintă motive de îngrijorare deosebită identificată potrivit articolului 59 alineatul (1) din acest regulament într-o concentrație de peste 0,1 % din greutate pentru fiecare articol, îi revine obligația de a informa beneficiarul și, la cerere, consumatorul cu privire la prezența acestei substanțe, comunicându-le, cel puțin, denumirea substanței în cauză.
- 83 Din ansamblul considerațiilor de mai sus rezultă că trebuie să se răspundă la întrebarea adresată după cum urmează:
- Articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul REACH trebuie interpretat în sensul că, în scopul aplicării acestei dispoziții, fabricantului îi revine sarcina de a determina dacă o substanță care prezintă motive de îngrijorare deosebită identificată în conformitate cu articolul 59 alineatul (1) din acest regulament este prezentă într-o concentrație de peste 0,1 % din greutatea oricărui articol pe care îl produce, iar importatorului unui produs alcătuit din mai multe articole îi revine sarcina de a determina, pentru fiecare articol, dacă o astfel de substanță este prezentă într-o concentrație de peste 0,1 % din greutatea acestui articol.
  - Articolul 33 din Regulamentul REACH trebuie interpretat în sensul că, în scopul aplicării acestei dispoziții, furnizorul unui produs, alcătuit din unul sau din mai multe articole care conțin o substanță care prezintă motive de îngrijorare deosebită identificată potrivit articolului 59

alineatul (1) din acest regulament într-o concentrație de peste 0,1 % din greutate pentru fiecare articol, îi revine obligația de a informa beneficiarul și, la cerere, consumatorul cu privire la prezența acestei substanțe, comunicându-le, cel puțin, denumirea substanței în cauză.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- ⁸⁴ Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

Articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice, de modificare a Directivei 1999/45/CE și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 793/93 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1488/94 al Comisiei, precum și a Directivei 76/769/CEE a Consiliului și a Directivelor 91/155/CEE, 93/67/CEE, 93/105/CE și 2000/21/CE ale Comisiei, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 366/2011 al Comisiei din 14 aprilie 2011, trebuie interpretat în sensul că, în scopul aplicării acestei dispoziții, fabricantului îi revine sarcina de a determina dacă o substanță care prezintă motive de îngrijorare deosebită identificată în conformitate cu articolul 59 alineatul (1) din acest regulament, cu modificările ulterioare, este prezentă într-o concentrație de peste 0,1 % din greutatea oricărui articol pe care îl produce, iar importatorului unui produs alcătuit din mai multe articole îi revine sarcina de a determina, pentru fiecare articol, dacă o astfel de substanță este prezentă într-o concentrație de peste 0,1 % din greutatea acestui articol.

Articolul 33 din Regulamentul nr. 1907/2006, cu modificările ulterioare, trebuie interpretat în sensul că, în scopul aplicării acestei dispoziții, furnizorul unui produs, alcătuit din unul sau din mai multe articole care conțin o substanță care prezintă motive de îngrijorare deosebită identificată potrivit articolului 59 alineatul (1) din acest regulament într-o concentrație de peste 0,1 % din greutate pentru fiecare articol, îi revine obligația de a informa beneficiarul și, la cerere, consumatorul cu privire la prezența acestei substanțe, comunicându-le, cel puțin, denumirea substanței în cauză.

Semnături